

Rüzgâr ve güneşte yeni bir rekor kırıldı

- Yönetmelik Değişikliğinin Hukuki Boyutu
- Yeni ÇED Yönetmeliği ve Rüzgar Enerjisi
- Doğal Göllerimiz Kuruyor. Havza Bazında Acil Su Yönetimi Gerekliyor
- Yerli malzeme enerji kadar kritik
- Temiz enerji gücü ilk yarıda 1,5 GW'dan fazla arttı
- GENSED "Geriye dönük değişiklik birçok projeye finansman sıkıntısı yaşatacak"
- Utku Korkmaz "Güneş enerjisinde potansiyelimiz yüzde 50 azalacak"
- Şarj istasyonları iştah kabarttı...İşte kurulum şartları
- Yenilenebilir Enerji Üretimi, Maliyeti Düşürüyor!
- Himalaya buzulları eriyor, Pakistan sellere teslim
- Orman köylerini güneş aydınlatıyor

Çevreci Enerji Derneği

İmtiyaz Sahibi:

Çevreci Enerji Derneği (ÇED) adına Yönetim Kurulu Başkanı Tolga ŞALLI

Yayın Türü: Yaygın Süreli Aylık E-dergi / Tüm Türkiye

Reklam Rezervasyon ve Tasarım: Tam Destek Araş. ve Dan. San. Tic. Ltd. Şti.

Dergide yer alan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Ağustos 2022

içindekiler

3

Rüzgâr ve güneşte yeni bir rekor kırıldı

5

Yönetmelik Değişikliğinin Hukuki Boyutu

7

Yeni ÇED Yönetmeliği ve Rüzgar Enerjisi

10

Doğal Göllerimiz Kuruyor.
Havza Bazında Acil Su Yönetimi Gerekliyor

12

Yerli malzeme enerji kadar kritik

15

Temiz enerji gücü ilk yarıda
1,5 GW'dan fazla arttı

16

"Geriye dönük değişiklik birçok projeye
finansman sıkıntısı yaşatacak"

19

Van Büyükşehir Belediyesi'nden
biyogaz yatırımı

20

Utku Korkmaz "Güneş enerjisinde
potansiyelimiz yüzde 50 azalacak"

21

Cw Enerji'den Türkiye'nin Tek Noktada En
Büyük Çatı Tipi Güneş Enerji Santrali Projesi

22

Yenilenebilir Enerji Üretimi, Maliyeti
Düşürüyor!

24

Çeşme'deki otellere şarj istasyonu kurulacak

25

Şarj istasyonları iştah kabarttı...
İşte kurulum şartları

27

Himalaya buzulları eriyor,
Pakistan sellere teslim

28

Avrupa deniz üstü rüzgar enerjisi gücüne
260 gigavat ilave etmeyi planlıyor

29

Orman köylerini güneş aydınlatıyor

30

Resmi Gazete'de Bu Ay

Rüzgâr ve güneşte yeni bir rekor kırıldı

Rüzgâr ve güneş enerjisinin Türkiye'nin elektrik üretimindeki toplam payı aylık olarak ilk defa %20'yi geçti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez sosyal medya hesabı üzerinden konu ile ilgili paylaşımında şu ifadeleri kullandı;

“ Temmuz, yenilenebilirde rekorların ayı oldu. Güneşten 2 milyar 7 milyon kilovatsaat elektrik üretim rekoru, rüzgardan 4 milyar 237 milyon kilovatsaat elektrik üretim rekoru kırıldı. Temmuzda rüzgar ve güneşten üretilen elektrik miktarı toplam üretimin ilk defa yüzde 21,6'sını oluşturdu. ”

Alto
HOLDİNG A.Ş.

...Your Global Partner for Measuring Energy

Lodos
KARABURUN ELEKTRİK GİYİM A.Ş.

ALTOTEKS
TOKAT LİMONLUKALINCI SAN. VE TİC. A.Ş.

KÖHLER
BURSA SAKIYIÇI SAN. VE TİC. A.Ş.

Merkez: Yanıkçı Tenha Sk. Uçarılar Han. No:8 34420 Karaköy - İstanbul / Türkiye Tel: +90 (212) 256 81 90 - Fax: +90 (212) 256 81 97
Fabrika: Akçaburgaz Mah. 58. Sk. Esenyurt - İstanbul / Türkiye Tel: +90 (212) 886 26 39 - Fax: +90 (212) 886 86 94 e-mail: kohlerfabrika@kohlersayac.com.tr
Ankara Bölge: Sanayi Cad. Kuruçeşme Sk. No:3/3 Ulus - Ankara / Türkiye Tel: +90 (312) 310 36 18 Fax: +90 (312) 310 36 20

Av. Arsin DEMİR

Yönetmelik Değişikliğinin Hukuki Boyutu

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 11 Ağustos 2022 tarih ve 31920 sayılı Resmi Gazete’de ve yine aynı gün EPDK’nın 4 Ağustos 2022 tarih ve 11098 sayılı kurul kararı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik değişikliği güneş enerjisi sektöründe kaotik bir ortam yarattı ve hükümleri tartışılmaya devam etmektedir. Kimi sektör temsilcisi yönetmelik değişikliğinin yararlı olacağını düşünürken kimi ise sektöre darbe vuracağını ifade etmektedir. EPDK, yönetmelik değişikliğinin neden yapıldığını, nasıl uygulanacağına dair bir bilgi notunu paylaşarak konuya açıklık getirmeye çalışmıştır.

Tüketim kadar üretim odaklı olduğu ifade edilen yönetmelik değişikliğinde göze çarpan önemli değişiklikler; sanayicinin kendi tesisinin bulunduğu dağıtım bölgesinin dışında başka bir dağıtım bölgesinde lisanssız üretim tesisi kurabileceği ve üretilen elektriğin bir kısmının bedelsiz katkı olarak alınmasıdır. Yönetmelik değişikliğinin 16. Maddesinde yer alan ve sektör içinde tepki çeken maddelerden birisi olan “12/5/2019 tarihinden sonra yapılan başvurular neticesinde bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu almaya hak kazanan kişilerin, ihtiyacının üzerinde satışa konu edilebilecek üretim miktarı, ilişkili tüketim tesisinin toplam elektrik enerjisi tüketimini geçemez. Bu miktarın üzerinde sisteme verilen enerji YEKDEM’e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır.” hükmünü tartışmaya çalışacağız. Bu yönetmelik değişikliğinin Resmi Gazete’de yayımlandığı gün, EPDK’nın 04/08/2022 karar tarihi ve 11098 sayılı kurul kararı da yayımlanmıştır. Bu kurul kararı ile ihtiyaç fazlası elektriğin sisteme nasıl verileceği ve üretilen fazla elektriğin YEKDEM kapsamında nasıl değerlendirileceği belirlenmiştir.

Değişikliğe uğrayan 12.05.2019 tarihli yönetmeliğin 24. maddesi İhtiyaç fazlası enerjinin değerlendirilmesi başlığı altında “...ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi olarak görevli tedarik şirketi tarafından ilgisine göre belirlenen fiyattan, YEKDEM kapsamında değerlendirilmek üzere on yıl süreyle satın alınır. Bu süre ilgili üretim tesisinin 19 uncu maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde şebekeye enerji vermeye başladığı tarihten itibaren hesaplanır.” Hükmü çerçevesinde bu zamana kadar yüzlerce lisanssız yatırım devreye alınmıştır. Bu yatırımlar yapılırken öz kaynaktan ziyade diğer finansal araçlar kullanılmış ve bir ödeme takvimi oluşturulmuştur.

İdare hukukunda kazanılmış hak kavramı sürekli tartışılmış ve hala tartışılmaktadır. Genel itibarıyla kazanılmış hak; yürürlükte bulunan hukuka göre bireyler lehine oluşan haklar ya da hukukî durumlar olarak ifade edilmiş ve bu haklar kazanıldıktan sonra herhangi bir kanun ya da idarî işlemle ortadan kaldırılamayacağı, hukuk düzeni hakları ve menfaatleri koruduğu gibi kazanılmış hakları da koruduğu belirtilmiştir.

Anayasa'mızın 2. Maddesinde hukuk devletini; "her türlü işlem ve eylemi hukuka uygun, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren devlettir." Olarak tanımlanmıştır. Ayrıca; 'hukuk devleti' ilkesi, yürütme organının faaliyetlerinin yönetilenlerce belli ölçüde öngörülebilir olmasını, herkesin bağlı olacağı hukuk kurallarını önceden bilmesini, ekonomik ve sosyal yaşamlarındaki tutum ve davranışlarını buna göre düzene sokabilmesini gerektirir. Zira hukuk devletinin gereği olan belirlilik ve hukuki güvenlik ilkesi, idarenin keyfi hareket etmesini engeller. (Danıştay 10. Daire E:2022/1780 K: 2022/3158)

Tartışılması gereken bir başka konu da yönetmelik değişikliğinin 1044 sayılı 09/05/2019 tarihli olan Cumhurbaşkanlığı Kararı'na uygunluğunun denetimidir. Çünkü değişiklik yapılan yönetmeliğin temeli olan 1044 sayılı 09/05/2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı'dır.

Danıştay'ın bir kararında ifade edildiği gibi, normlar hiyerarşisi, her türlü normun hiyerarşik olarak sıralanması ve birbirine bağlı olması anlamına gelmektedir. Bu hiyerarşik sıralamada daha altta yer alan bir norm, kendisinden üstte bulunan norma aykırı hükümler içeremez. Bir başka deyişle alt norm niteliğindeki düzenleyici işlemler, bir hakkın kullanımını üst normda öngörülmemeyen bir şekilde daraltamaz veya kısıtlayamazlar. (Danıştay 11. Daire, T. 13.06.2014, E. 2013/3728, K. 2014/4312).

Mevcut mevzuata göre, bir Cumhurbaşkanı kararı, bir bakanlığın çıkardığı karara göre üst seviyede yer almalıdır. Aralarında hiyerarşi olmayan idarelerin düzenleyici işlemleri arasında bir çatışma halinde de hangi işleme öncelik verileceği gündeme gelebilir. Örneğin bir Cumhurbaşkanı kararı ile bir kamu kurumunun yönetmeliği arasında bir çatışma durumu oluşabilir. Aralarında hiyerarşi olmayan idarelerin düzenleyici işlemleri arasındaki çatışmada, o işlemin hangi mevzuatı veya idarenin görev alanını ilgilendirdiğine bakmak gerektiği gibi,(Gözler, İdare Hukuku, s. 416.) işlemin hukuki dayanağına da inmek gerekebilir. (Danıştay Dava Daireleri Kurulu, T. 23.02.1979, E. 1977/685, K. 1979/65, İHİD, Yıl 1, Sayı 2, 1980, s. 151 vd.; Danıştay 7. Daire, T. 22.05.1990, E. 1989/1007, K. 1990/1423)

Bu anlamda, güneş enerji sektörünün yönetmelik değişikliğine olan itirazlarını sadece kazanılmış hak kavramı üzerinden değil normlar hiyerarşisine aykırılık yönünden de yapması gerektiğini düşünmekteyiz. Nitekim değişiklik yapılan yönetmeliğin temeli olan 1044 sayılı 09/05/2019 tarihli olan Cumhurbaşkanlığı Kararı hala mevzuatımızda yer almakta olup ihtiyaç fazlası elektriğin ne kadarının satılabileceği ile ilgili bir sınırlama bulunmamaktadır. Bu hususlarla beraber, yönetmelik değişikliğinin ve 04/08/2022 tarihli EPDK kurul kararının 11/08/2022 tarih ve 31920 sayılı Resmi Gazete'de yani aynı gün yayımlanmış olması şekil ve ilan açısından da sorunlu görünmektedir.

Tolga Şallı

Yeni ÇED Yönetmeliği ve Rüzgar Enerjisi

Anayasa'mızın 124. Maddesinde "Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler." Hükmü yer almaktadır. Bu doğrultuda yönetmelik çıkarma yetkisine sahip olan kurumlar kendilerini ilgilendiren kanunların daha kolay uygulanabilmesi için yönetmelik çıkarabilirler. Yönetmeliklerde zaman içinde değişiklikler yapılabilir veya yeni yönetmelikler çıkarılabilir. Yönetmelik değişikliklerinin nedenleri; teknolojinin değişimi, yargı kararları, tarafların ihtiyaçları, uluslararası anlaşmalar olabilir.

Ülkemizde Çevre Kanunu 1983 yılında, ilk ÇED Yönetmeliği de 1993 yılında yürürlüğe girmiştir. Ancak bu zamana kadar yönetmelikte birçok defa değişiklik yapılmış veya yeni ÇED yönetmelikleri hayatımıza girmiştir. Son ÇED yönetmeliği ise 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu yönetmelik ile rüzgar, hidroelektrik ve jeotermal enerji santrallerine yönelik güç bazlı ayrımlar kaldırılmıştır.

Konumuz gereği son ÇED yönetmeliği ile özellikle rüzgar enerji santralleri hakkında yapılan değişiklikler üzerinde duracağız.

25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikte, Ek-1 "Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi" ve Ek-2 "Seçme-Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi" içerisinde rüzgar enerjisi için belli sınırlamalarla hangi liste içerisinde yer alacağı belirtilmişti. Buna göre; 25.11.2014 tarihli yönetmeliğe göre;

Ek-1 Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi

43- Türbin sayısı 20 adet ve üzerinde veya kurulu gücü 50 MWm ve üzerinde olan rüzgar enerji santralleri

Ek-2 "Seçme-Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi

42- Türbin sayısı 5 adet ve üzerinde veya kurulu gücü 10 MWm ve üzerinde 50 MWm altında olan rüzgar enerji santralleri

29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan son ÇED yönetmeliğine göre ise Ek-1 Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi

41- Rüzgâr enerji santralleri,

Ek-2 Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler

Hüküm bulunmamakta.

İki ÇED yönetmeliğinin Ek-1 ve Ek-2 listelerine göre artık tüm rüzgar santrallerine ÇED uygulanacak. Ayrıca daha önce bu sınır değerlerin altında olan örneğin; 3 türbin ve kurulu gücü 10 MW altında olan projeler için verilen ÇED muafiyeti de kaldırılmıştır. Kısacası türbin sayısı veya kurulu gücü ne olursa olsun artık ÇED uygulanacaktır. Kapasite artışı yapmayı planlayan projeler, önceden mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesine göre Ek-1 veya Ek-2 listesine göre ÇED süreçlerini yönetirken artık kapasite artışına da ÇED uygulanacaktır.

Yeni yönetmeliğe göre sadece rüzgar, hidroelektrik ve jeotermal enerji santrallerine yönelik güç bazlı ayrımların kaldırılmasının, ülkemizin yenilenebilir enerji yatırımlarına olan etkisi ayrıca bir tartışma konusudur. Çünkü daha önce sınır değerlere göre hazırlanan proje tanıtım dosyası ile ÇED Gerekli Değildir kararı verilmekteydi. Ancak artık tüm projelere ÇED uygulanacak ve bu süreç PTD ‘ye göre oldukça uzun ve yüksek risk barındırmaktadır. Yeni yönetmeliğin yenilenebilir enerji projelerine, özellikle rüzgar, hidroelektrik ve jeotermal enerji projelerine, ülkemizin enerji bağımsızlığına veya iklim krizi ile mücadelenin yavaşlamasına neden olacak mıdır? Mevcut durumda ÇED Olumlu kararının iptali istemli açılan davalarda verilen iptal kararı sonrası 2009/7 genelgesi kapsamında tekrar ÇED süreci işletiliyor, mahkeme kararına esas iptal nedeni ortadan kaldırılarak yeni bir ÇED Olumlu kararı veriliyordu. Bu yönetmelik değişikliği sonrası acaba 2009/7 Genelgesinin de rüzgar, hidroelektrik ve jeotermal enerji projelerine uygulanması kaldırılacak mı?

Bu noktada sormamız gereken bir diğer soru ise, mevcut durumda ÇED süreci başlatılan projelere nasıl bir uygulama yapılacağıdır? Kanunların geriye yürümezliği ilkesi, kamu yararı ve kamu düzeninin gereği kazanılmış hakların korunmasını sağlamaktadır. Örneğin; 2014 tarihli yönetmeliğe göre “Türbin sayısı 5 adet ve üzerinde veya kurulu gücü 10 MWm ve üzerinde 50 MWm altında olan rüzgar enerji santralleri” Ek-2 listesinde yer almakta olup ÇED Gerekli Değildir kararı verilmekteydi. Yeni yönetmeliğin, Geçiş Süreci başlığı altında yer alan Geçici Maddede “Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce, ÇED başvuru dosyası/proje tanıtım dosyası il müdürlüğüne ya da Bakanlığa sunulmuş projelere, bu Yönetmeliğin lehte olan hükümleri ve/veya başvuru tarihinde yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uygulanır.” Hükümü yer almakta. Yani 29.07.2022 tarihine kadar ÇED başvuru dosyası/proje tanıtım dosyasını ilgili kamu kurumuna sunduğunuz sürece 2014 yönetmeliğine tabi olunacak.

Rüzgar enerjisi sektörü, sivil toplum kuruluşları, konunun uzmanları yeni ÇED yönetmeliğinin etkilerini elbette tartışacaktır. Enerji bağımsızlığının ne kadar önemli olduğunun net bir şekilde ortaya çıktığı şu günlerde, yeni yönetmeliğin rüzgar enerjisi yatırımlarına etkilerinin neler olacağı önümüzdeki süreçte belli olacaktır.

TEMİZ ENERJİ
TEMİZ DÜNYA

GÜRALLAR

GRL

Dursun YILDIZ
Araştırmacı Yazar, Akademisyen,
Su Politikaları Derneği Başkanı

Doğal Göllerimiz Kuruyor. Havza Bazında Acil Su Yönetimi Gerekliyor

Doğal Göllerimiz ve Sulak alanlarımız, iklim değişikliği, popülist politikalar, plansızlık, hatalı su yönetimi anlayışımız ve yetersiz kalan kurumsal yapı nedenleri ile hızla yok oluyor. Göllerimiz kuruyor, balık türleri yok oluyor, kuşlar artık uğramıyor, ekolojik denge altüst oluyor.

Havza Bazında Su Yönetimi

Türkiye’de havza bazında yönetime geçiş süreci hidrolojik havza sınırlarının temel alındığı su yönetimi, su kaynaklarının korunarak akılcı kullanımının en temel yaklaşımı olmasının yanında, Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Direktifi gereğince de uygulanması gereken bir su yönetim şeklidir. Havza yönetimi yaklaşımında “havza otoritesi”, “havza komisyonu” veya “havza müdürlükleri” gibi yönetici kurumsal yapılar ile yönetim tek kurumda toplanır. Bu kurum görevi gereğince havza yönetim planlarını esas alarak çeşitli sektörlerin bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçlarına göre su tahsisi yapar. Genellikle su miktar ve tahsisi tek bir kurumca yapılır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı’nın hazırladığı Ulusal Havza Yönetim Stratejisi 2012-2023’te ifade edilen havza bazlı yönetim modeli ile havzalardaki su kaynaklarının korunması, verimliliği ve tasarrufu ile birlikte su kullanıcılarına gerekli su temininin sağlanması ve su ile ilgili yapılacak yatırımların planlanması konuları önceliklendirilmiştir. Bu çerçevede Türkiye’deki 25 nehir havzası için havza eylem planları çıkarılacak ve aynı zamanda havzada bulunan tüm paydaşların temsil edildiği havza yönetim heyetleri kurulacaktır.

Su sorunlarının çözümünde temel yaklaşımlardan biri olan havza bazlı yönetim modeline geçilecek olması, Türkiye’de suyun geleceği açısından önemli bir adım olarak görülmektedir. Havza odaklı yönetim birimlerinin oluşturulacak olması havzadaki katılımcılığı da artıracaktır. Türkiye’de havza yönetimi yaklaşımına geçişin en somut adımlarından bir tanesi de Su Yönetimi Genel Müdürlüğü’nün altında kurulan Havza Yönetimi Planlaması Daire Başkanlığı’dır. Başkanlığın en temel görevlerinin başında Havza Koruma Planları ve Nehir Havza Yönetim Planlarının hazırlanması ve uygulanması gelmektedir.

Bu doğrultuda 2012 yılında Su Havzalarının Korunması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğin amacı bütüncül bir yaklaşımla yüzey suları ve yeraltı sularının miktarını, fiziksel, kimyasal ve ekolojik kalitesini koruma altına almak ve su havzaları yönetim planlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Yönetmelik gereği ilk aşamada hazırlanacak olan Havza Koruma Eylem Planları daha sonra Orman ve Su İşleri Bakanlığı’na hazırlanacak olan Havza Yönetim Planlarına esas oluşturacaktır.

Türkiye’de Nehir Havza Yönetim Planlarına temel oluşturmak amacı ile Havza Koruma Planları yapılması süreci devam etmektedir. Eski Orman ve Su İşleri Bakanlığı koordinasyonunda 11 adet havza için Havza Koruma Planları tamamlanmış ve geri kalan 14 havza için çalışmalar başlatılmıştır. Ayrıca, Havza Koruma Eylem Planı tamamlanan 4 havza (Susurluk Havzası, Meriç-Ergene Havzası, Konya Kapalı Havzası ve Büyük Menderes Havzası) için Nehir Havza Yönetim Planı oluşturma çalışmaları 2013 yılında başlamış olup halen sürmektedir.

Alınması Gereken Önlemler

1. Doğal Göllerimiz ve Sulak alanlarımız, iklim değişikliği, popülist politikalar, plansızlık, hatalı su yönetimi anlayışımız ve yetersiz kalan kurumsal yapı nedenleri ile hızla yok oluyor. Göllerimiz kuruyor, balık türleri yok oluyor, kuşlar artık uğramıyor, ekolojik denge altüst oluyor.
2. Orman ve Su İşleri Bakanlığı’nın Göller ve Sulak Alanlar Eylem planında (2017-2023) tespit edilen 303 göl ve sulak alan için belirlenen tespit ve izleme çalışmaları tamamlanmış ancak iyileştirme adımı eksik kalmıştır. Bu eksiklik mevcut su yönetim anlayışı ve yetersiz kurumsal altyapı ile tamamlanamaz.
3. Göllerimizin her türlü tehditten korunması ve kurtarılması Nehir Havzası ölçeğindeki bütünleşik bir SU YÖNETİMİ (planlama, uygulama, denetim) anlayışı ve etkili bir Havza Yönetimi kurumsal altyapısı ile mümkün olur.
4. Göllerinin iyileştirme çalışmaları ve sürdürülebilir olarak korunması için Su Yasası Taslağı TBMM’den geçirilmeli ve Havza ölçeğinde su yönetimine hızla geçilmelidir.
5. Bu kapsamda Göllerimize Nehir havzası ölçeğinde sahip çıkacak güçlü bir kurumsal yapı oluşturulmalıdır.
6. Bu kurum tarafından Göllerimizin su bütçesi hesapları iklim değişikliği de dikkate alınarak yeniden yapılmalı, Havza Planlamaları revize edilmeli, Göllere akan yüzey suları ve gölleri besleyen yeraltı sularından yapılan su kullanımları incelemeye alınarak su tahsisleri yeniden yapılmalıdır.
7. Göllerimiz ve sulak alanlarımızın bulunduğu havzalarda gölü besleyen yüzey ve yeraltı suyu çekimleri ileri teknolojik sistemlerle anlık kontrol altına alınmalıdır.
8. Gölü besleyen su kaynaklarının bulunduğu havzalarda modern sulama altyapısı olmayan sulamaların ve aşırı su çekimi yapan kişilerin ve işletmelerin su tahsisleri iptal edilmelidir.

Yerli malzeme enerji kadar kritik

Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaş enerjinin yerli ve yenilenebilir kaynaklarla karşılanmasının önemini bir kez daha ortaya koydu. Türkiye'de yenilenebilir yatırımlar her yıl artarken sektör temsilcileri, enerji kadar enerjiyi üreten ekipmanların da yerli olmasının hem rekabetçilik hem enerji bağımsızlığı hem de cari açığın azaltılması için önemli olduğuna vurgu yapıyor.

Türkiye'nin **enerjide** dışa bağımlılığının azaltılması ve kaynak çeşitliliğinin sağlanmasında; rüzgâr, güneş, jeotermal, biyokütle, yeşil hidrojen ve dalga gibi yenilenebilir ve temiz enerji kaynakları büyük önem taşıyor. Bu enerji kaynaklarının üretilmesinde kullanılan araçların yerli üretim olması ise enerjide tam bağımsızlığın yolunu açacak. Enerji Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (ENSİA) Yönetim Kurulu Başkanı Alper Kalaycı "Enerjimizin yerli ve yenilenebilir olması tek başına yeterli değil. Biz o enerjiyi üreten ekipmanın da yerli olması, yani Türkiye içinde üretilmesi gerektiğini vurguluyoruz. Çünkü enerji ekipmanlarında ithalata bağımlılık oranımız hâlâ yüzde 70'ler seviyesinde. Yerli kaynaklarımızdan enerjimizi üreten makine ve ekipmanların da yerli olması, sermaye kaynağına bakılmaksızın ülkemizde konuşlu firmalar tarafından üretilmesi ve katma değer zincirinde yer almaları; en az yerli enerji kadar önemlidir" değerlendirmesini yaptı.

TL BAZLI TEŞVİK EKİPMAN ÜRETİMİNE ZARAR VERİYOR

Alper Kalaycı, 2010-2021 arasında Türkiye'nin yenilenebilir ve temiz enerji kurulu gücünde tüm dünyanın alkışladığı başarısının altında Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizmasının (YEKDEM) olduğunu kaydederek, şunları söyledi: YEKDEM kapsamındaki yenilenebilir enerji tesislerinden elde edilen elektriğin kilovatsaatine, rüzgâr ve hidroelektrik için 7,3 dolar/cent, jeotermal için 10,5 dolar/cent, biyokütle ve güneş için de 13,3 dolar/cent teşvik veriliyor. Bu teşvikler, yerli ekipman kullanımına göre değişiklik gösterebiliyordu. YEKDEM geçen yıl revize edilene ve TL bazlı teşvik sistemine dönene kadar ülkemizdeki ekipman üretimine büyük destek veren bir içerikte idi. Son bir yıldır YEKDEM kapsamında olan yatırımların dikkate değer ölçüde azalması, yenilenebilir ve temiz enerji sektöründeki ekipman üretimine de zarar veriyor.

Bu noktada EPDK verileri bizleri doğruluyor. Buna göre 2022'de toplam 25 bin 524 megavat (MW) kurulu güce sahip 1.036 tesis, YEKDEM kapsamında teşvik alacak. Keza bu yıl toplam kurulu güçleri 2.403 MW olan 86 elektrik üretim santrali 10 yıllık süre için uygulanan YEKDEM kapsamındaki alım desteğinden son kez yararlanacak. Devreden çıkan bu gücün 1.589 MW'lık bölümünü 65 hidroelektrik santrali, 696,5 MW'lık bölümünü 10 rüzgâr enerjisi santrali, 68 MW'lık bölümünü 2 jeotermal enerji santrali, 51,9 MW'lık bölümünü ise 9 biyokütle enerji santrali oluşturacak.

2023'te ise toplam kurulu güçleri 2.845 MW olan 92 santral alım desteğinden ve toplam kurulu güçleri 2.054 MW olan 84 santral de yerli katkı desteğinden son kez yararlanacak. ENSİA olarak kamu otoritelerine önerimiz, başta rüzgâr enerjisinde olmak üzere verimliliği yüksek projelerin tıkanmaya başladığı ve yeni yatırım alanlarının açılması gerektiği yönünde. En az YEKDEM'den her yıl ayrılan kurulu güç kadar yatırımın, ülkemize kazandırılması gerektiğine inanıyoruz.

SİZE AİT OLMAYAN KAYNAKLARLA SÜRDÜREBİLİRLİK POLİTİKASI GELİŞTİREMEZSİNİZ

Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstrisi Derneği (GENSED) Yönetim Kurulu Başkanı Halil Demirdağ, Rusya krizi ile enerji fiyatlarının hızla artmasının herkese rüzgâr ve güneş gibi yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının ne kadar ucuz olduğunu ispatladığını söyledi. Demirdağ "Örneğin Almanya'da oturan birinin ev ısıtma sistemi doğalgaza bağlı, parası da var ama doğal gaz olmadığı için alıp evini ısıtamıyor. 'Sürdürülebilirlik' kelimesi hiç bu kadar anlamlı olmamıştı. Size ait olmayan kaynaklarla sürdürülebilirlik politikası geliştiremezsiniz" dedi.

Genel elektrik denkleminde sadece doğalgaz, petrol, kömür gibi kaynaklar değil; güneş, rüzgâr, hidroelektrik, jeotermal, biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına da yönelmenin şart olduğunu ifade eden Demirdağ, şunları kaydetti: Elde edilen elektriği mümkün olduğunca yenilenebilir enerji kaynaklarından elde etmek, kurulu elektrik gücünü ve birim üretim kapasitelerini güçlendirmek sayesinde cari açığın azaltılmasına önemli bir katkı sağlayabiliyoruz. Tüm Avrupa ülkelerinde artık yeşil ticaret ve yeşil sertifikalı elektrik üretimine dayalı ürünlere yönelim var. Tüm sanayiciler bu piyasaya entegre şekilde davranmak mecburiyetindeler. Yeşil sertifikalı elektrik üretimine dayalı üretim becerisi ve kapasitesi, uluslararası piyasada ihracatçı ülkeler ile rekabet gücümüzü de etkileyecek ve elbette dış ticaret politikalarında ülke olarak elimiz güçlenecek. Kaynakların yerlileştirilmesi noktasında önemli adımlar atılıyor. Kaynakların yerlileştirilmesi için atılan her adım binlerce yeni istihdam demek Türkiye için. Ve bu yerliliğin ana sanayi ile birlikte yan sanayiye de geliştirmesi çok kıymetli. Panelin üretiminde kullanılan birçok malzeme artık Türkiye'de üretilmeye başladı. Türkiye Gazetesi

Fotoğraf :

ÇAĞA GRUP
SOĞUK HAVA DEPOLARI

KKYDP Kapsamında Yapılmıştır

Güneş Elektrik Sistemleri

GOODWE
your solar engine

*Gücünüzü ve kazancınızı
En üst seviyeye çıkarın!*

Çatıdaki
çözüm
ortağınız

Temiz enerji gücü ilk yarıda 1,5 GW'dan fazla arttı

Artışta en büyük pay 843 MW ile güneş enerjisi yatırımlarının oldu

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü yılın ilk yedi ayında 1.552,7 MW artış gösterdi.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından açıklanan verilere göre artışta ilk sırayı 843 MW ile güneş enerjisi yatırımları aldı.

Rüzgâr enerjisi 446,6 MW ile ikinci sırada, biyokütle yatırımları ise 159,8 MW ile üçüncü sırada yer aldı.

Bununla birlikte aynı dönemde ithal kömüre dayalı kurulu güç artışı 720 MW, linyite dayalı güç artışı da 16,6 MW oldu. Doğal gazı dayalı olarak ise 277, 7 MW'lık güç devreden çıktı.

Temmuz ayı sonu itibarıyla Türkiye'nin toplam kurulu gücü 1.995 MW net artış ile 101.814,5 MW'a ulaştı.

**“Geriye dönük
değişiklik birçok
projeye finansman
sıkıntısı yaşatacak”**

GENSED lisanssız yönetmelik değişikliği ile ilgili açıklama yayınladı

Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstrisi Derneği (GENSED) Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler ile ilgili bir açıklama yayınladı.

Derneğin açıklamasında, düzenleme ile 12 Mayıs 2019 tarihinden sonra devreye giren lisanssız elektrik üretim tesislerinin ihtiyaç fazlası elektrik satışının, bir önceki cari yıl tüketimi ile sınırlandırıldığı bunun üstünde gerçekleşecek üretimin ise YEKDEM’ e bedelsiz katkı olarak kabul edileceği hatırlatıldı.

Geçtiğimiz üç yılı aşkın bir zaman diliminde devreye giren bu kapsamdaki santrallerin yatırım ve finansman kararlarının mevcut yasal çerçeve kapsamında alındığına vurgu yapılan açıklamada, yönetmelikte geriye dönük olarak yapılan bu değişikliğin, çok sayıda projenin finansman sıkıntısı yaşayarak kredilerini ödemeyecek duruma getirebileceği uyarısı yapıldı.

Açıklamada tüm sektörlerde olduğu gibi güneş enerjisi sektöründe de yasal çerçevedeki boşluklardan yararlanma amacı ile yapılan bazı suistimallerin olabileceği, fakat çözümün dürüst yatırımcıların da zarar görmesine neden olabilecek yöntemlerde aranmaması gerektiğinin altı çizildi.

GENSED açıklamasında, kısıtlama sonrası fazla üretimin YEKDEM’ e bedelsiz olarak sunulmasının da beklendiği etkiyi gösteremeyebileceği uyarısında bulundu.

Geriye dönük üretim kısıtının getirilmesinin gerek Avrupa Birliği’nin Yeşil Mutabakat kapsamında sınırda karbon vergisi uygulamaya hazırlandığı, gerekse de Türkiye’nin karbon nötr olma hedefi belirlediği bir dönemde gelmesinin de sıkıntı oluşturacağı ifade edildi.

Bu yeni dönemde yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen her bir kilovat-saat elektriğin çok önemli olduğunun altı çizilen açıklamada, bunu artırmanın en etkili yolunun ise yatırımcıların uzun vadeli öngöründe bulunabilecekleri bir yasal ortamın sağlanması olduğuna vurgu yapıldı.

“Tüm Türkiye potansiyel yatırım alanı olabilir”

Açıklamada yönetmelik değişikliğinin olumlu taraflarına da dikkat çekildi.

Yönetmelikte yapılan en önemli olumlu değişikliğin lisanssız elektrik üretim yatırımları için “dağıtım bölgesi” şartının kalkması olduğuna dikkat çekilen açıklamada, yönetmelik taslağı yayınlandığında GENSED’in bu konuda görüş belirttiği, hatta 5.1.h maddesi kapsamındaki yatırımlar için dağıtım bölgesi kısıtının kaldırılmasına yönelik EPDK’ya görüş verdiğinin altı çizildi.

Açıklamada bu değişiklik sayesinde elektrik tüketimi yüksek olan sanayi firmalarının veya kurumsal şirketlerin, çeşitli nedenlerle işletme veya binalarının olduğu dağıtım bölgesi sınırları içerisinde yatırıma uygun arazi bulamamaları halinde Türkiye'nin başka elektrik dağıtım bölgelerindeki arazilerde santral kurulumu yaparak, burada ürettikleri elektriği tüketimleri ile mahsuplaştırabilecekleri bilgisi verildi.

GENSED, yönetmelik değişikliği ile 5.1 h kapsamında; çatısında üretim tesisi bulunan işletmelere kapasite artışı, lisanslı ve lisanssız kojenerasyon tesisi olan işletmelere GES kurulumu ve OSB içerisindeki işletmelere OSB dışında GES kurulması imkanı sağlandığı vurgulandı.

Yönetmelik değişikliğinin yeni yapılacak projelerde lisanssızın amacına uygun öz tüketim projelerinin hayata geçirilmesine ve yeni düzenlemeler ile ilave yatırım imkanlarının oluşacağını öngördüklerini belirterek, yönetmeliğin geriye doğru işletilmesinin bahsedilen sebepler nedeni ile yeniden değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekildi. Yeşil Ekonomi

Enerji yatırımlarınız ve kredileriniz **GÜVENDE Mİ ?**

minimum risk maksimum fayda

DANIŞMANLIK VE
ARAŞTIRMA HİZMETLERİ A.Ş.

www.jbsdanismanlik.com.tr

Van Büyükşehir Belediyesi'nden biyogaz yatırımı

Van'ın İpekyolu ilçesinde 3,12 MW kapasiteli Erçek Biyogaz Enerji Santrali (BES) kurulacak. Büyükşehir Belediyesi tesisi için 58 milyon TL yatırım yapacak.

Enerji Günlüğü - Van Büyükşehir Belediyesi, 58 milyon TL yatırımla hayvansal atıkları biyogaza dönüştüren bir tesis kuracak.

Van Büyükşehir Belediyesi tarafından Van ili, İpekyolu İlçesi, Yalınağaç Mahallesiinde 3,12 MW kapasiteli Erçek Biyogaz Enerji Santrali (BES) kurulup işletilmesi planlanıyor. Projenin değeri 58 milyon TL olarak öngörülüyor.

Proje kapsamında kurulacak tesiste bölgedeki hayvancılık tesislerinden kaynaklı hayvansal dışkı atıkları anaerobik ortamda, biyolojik olarak parçalanacak. Hammadde olarak büyükbaş hayvan atı ve tavuk atığı kullanılacak. Organik içerikli atıkların biyolojik olarak parçalanması esnasında açığa çıkacak olan biyogaz ise kojenerasyon ünitesinde elektrik ve sıcak su üretimi için kullanılacak.

Santralde her gün toplam 330 ton biyobozunur atık işlenecek ve yılda ortalama 7000 saat çalışarak elektrik enerjisi üretilecek. Üretilen elektriğin tamamı enterkonnekte şebekeye verilecek. Tesis yan çıktılar olarak sıvı fermente ürün ve 86,2 ton/gün katı fermente ürün ile birlikte atık ısı da üretecek. Bu atık ısı ihtiyaca göre sıcak su veya buhar olarak kullanılabilecek.

Utku Korkmaz "Güneş enerjisinde potansiyelimiz yüzde 50 azalacak"

Lisanssız güneş enerjisi ile ilgili yapılan düzenlemeyi değerlendiren Çatıges CEO'su Utku Korkmaz "İçinden geçtiğimiz süreçte her üretilebilecek elektriğin üretilmesi gerekli. Üretilebilecek elektriği kaybetmiş olacağız. Çatıges olarak önümüzdeki sene olan iş potansiyelimiz muhtemelen yüzde 50 azalacak" dedi.

Lisanssız güneş enerjisinde üretim fazlasının bir kısmının bedelsiz verilmesini düzenleyen kararın güneş enerjisinde potansiyel kaybına neden olacağı bekleniyor. Çatıges CEO'su Utku Korkmaz Bloomberg HT yayınında söz konusu düzenleme sonrasında iş potansiyellerinin azalacağını belirtti. Güneş enerjisindeki üretimin fazlasının bir kısmının bedelsiz olarak verilmesinin talep edilmesinin işin negatif kısmı gibi görüldüğünü söyleyen Korkmaz "Bir sanayici bir önceki yılda tükettiği elektriğin tüketim miktarı kadarını bir sonraki tüketim yılında satabilecek. Örneğin, sanayici 2022 takvim yılında 100 birim elektrik tüketimi gerçekleştirmişse, 2023 takvim yılında 100 birim fazla elektriği satabilecek. 100 birim fazlaya ulaştıktan sonra artık satış gerçekleşmeyecek. Ancak aynı takvim yılı içerisinde bir önceki takvim yılındaki tüketimin üzerine çıkılırsa yeni bir satış hakkı elde ediyor olacak.

İçinden geçtiğimiz süreçte elektrik üretiminde her kaynağın kullanılması gerekiyor. Bu düzenleme ile üretilebilecek elektriği kaybetmiş olacağız. İnsanlar bunu bedelsiz olarak vermek istemeyecekler. İnsanlar ya üretimlerini kısıacaklar ya da bir sonraki seneki satış hacmini artırabilmek için ekstra tüketim yaratacaklar. Bu da arz güvenliği konusunu daha büyük bir problem haline getirecek. Yönetmeliğin bu tarafında süreç içinde düzenlemeler yapılmasını ümit ediyorum" diye konuştu.

Bu yönetmeliğin olumlu bir tarafı da olduğunu söyleyen Korkmaz "İstanbul'un Avrupa ve Anadolu yakasında aynı bölgede üretim yapamayan insanlar için, İstanbul'da tüketim yapan birisi Konya'da üretim yaparak mahsuplaşma gerçekleştirebilecek. Bu sektörün çok uzun zamandır beklediği bir şeydi" dedi.

Korkmaz "Çatıges olarak önümüzdeki sene olan iş potansiyelimiz muhtemelen yüzde 50 azalacak. Bugün yaptığımız tesislere baktığımızda, insanlar ihtiyatlı olarak, tüketimlerinin artabileceğini düşünerek, tüketimdeki mevsimselliği düşünerek kurabildikleri kadar kurma yönünde bir inisiyatif göstermişlerdi. O yüzden önümüzdeki sene sektör biraz daralacak." değerlendirmesinde bulundu. BloombergHT

Cw Enerji'den Türkiye'nin Tek Noktada En Büyük Çatı Tipi Güneş Enerji Santrali Projesi

Türkiye'nin ve Avrupa'nın en büyük güneş paneli üreticisi CW Enerji CEO'su Volkan Yılmaz, Kayseri'de faaliyet gösteren bir firma ile iş birliği yaptıklarını...

Türkiye'nin ve Avrupa'nın en büyük güneş paneli üreticisi CW Enerji CEO'su Volkan Yılmaz, Kayseri'de faaliyet gösteren bir firma ile iş birliği yaptıklarını belirterek, "Bu çalışmamızla Türkiye'nin tek noktada en büyük çatı tipi GES projelerinden birini hayata geçireceğiz" dedi.

Türkiye'nin ve Avrupa'nın en büyük güneş paneli üreticisi CW Enerji, Türkiye'nin tek noktada en büyük çatı tipi güneş enerji santrali (GES) projelerinden birine başladı. Güneş enerji santrali kurmaya hız kesmeden devam ettiklerini belirten firmanın CEO'su Volkan Yılmaz, birçok fabrikanın çatısının paneller ile donatıldığını söyledi. Yılmaz, bu doğrultuda yeni bir iş birliğine imza attıklarını belirterek, "İş birliğimiz çerçevesinde Kayseri'de 22.02 MWp büyüklüğündeki projemizin çalışmasına başladık. Bu çalışmamızla Türkiye'nin tek noktada en büyük çatı tipi GES projelerinden birini hayata geçireceğiz. Kurulacak güneş enerji santrali ile firma elektrik ihtiyacının önemli bir miktarını güneş panelleri ile karşılayacak, aynı zamanda çevreye sağladığı faydaların yanı sıra ülke ekonomisine de katkıda bulunacak" dedi.

Firmanın güneş enerji santrali ile yılda yaklaşık 2 bin 807 ağacı kurtaracağını ve ortalama 18 milyon 595 bin 691 kilogram karbondioksit emisyonu gerçekleştireceğini ifade eden Yılmaz, bu sayede daha temiz ve yaşanabilir bir geleceğe de katkı sağlanacağını kaydetti.

Yenilenebilir Enerji Üretimi, Maliyeti Düşürüyor!

Ülke Enerji Genel Müdürü Ali Aydın, özellikle global ölçekte yaşanan fosil yakıt krizine karşılık rüzgar enerjisi başta olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarının kurtarıcı enerji kaynağı olarak ön plana çıktığının altını çiziyor.

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA) tarafından yayınlanan son rapora göre de yenilenebilir enerji kaynaklarının bugün açık ara en ucuz enerji kaynağı olduğu bilgisi aktarılıyor. Ülkemizdeki rüzgar enerjisi sektörünün en büyük özel servis sağlayıcısı konumuna sahip Ülke Enerji'nin Genel Müdürü Ali Aydın da rüzgar enerjisinde toplam kurulu gücü 11 GW üstüne çıkan Türkiye'de 273 RES ve 3.983 adet rüzgar türbini bulunduğunu ve mevcut yüksek fosil yakıt fiyatları göz önüne alındığında da rüzgar enerjisi kaynağı kullanımının ülke ekonomisine büyük oranda tasarruf sağladığını ifade ediyor.

Rüzgar Enerjisinden Elektrik Üretimi Tasarruf Sağlıyor

2022 yılı Ocak ve Mayıs ayları arasında Avrupa'da güneş ve rüzgar enerjisi kaynaklarından sağlanan enerji üretiminin tek başına en az 50 milyar dolarlık tasarruf sağladığı rapor ediliyor. Böylece, fosil yakıt ithalatı ciddi oranda azalırken ülkelerin yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi de ciddi oranda artış gösteriyor. Bu durumu göz önünde bulundurdıklarını özellikle belirten Ali Aydın, dünyanın geleceğini önemseyen yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgar enerjisi ile elektrik üretimi gerçekleştirmenin ülke ekonomisi adına ciddi faydalar sağlayacağını altını çiziyor.

Rüzgar Enerjisi Kurtarıcı Role Sahip

Yenilenebilir enerjiyi önemseyen ve yatırımların önünü açan düzenlemelerle kısa süreli proje teslim sürelerine kavuşulduğu durumda rüzgar enerjisi, ülkelerin fosil yakıt kullanımını hızla azaltma ve nihayetinde aşamalı olarak kullanımdan kaldırmaya yardımcı oluyor. Özellikle net sıfır karbon arayışında olan ülkelerin eskiden neden oldukları makroekonomik zararları sınırlama çabalarında rüzgar enerjisinin hayati öneme sahip olduğuna dikkat çeken Ali Aydın, sürdürülebilir bir dünya için fosil yakıt kullanımının kademeli olarak azaltılması ve en son noktada ise rüzgar enerjisinin başı çekeceği şekilde tamamıyla yenilenebilir enerji kullanımına geçmenin son derece önemli olduğunu ifade ediyor.

RÜZGAR ENERJİSİNE DAİR

- Öğretici Ders İçerikleri
- Söyleşiler
- Çekilişler
- Staj İmkânı

*Rüzgar Adam' da Seni
Bekliyor...*

Çeşme'deki otellere şarj istasyonu kurulacak

Artan elektrikli otomobil kullanımı, yerli ve yabancı tatilcilerin konaklama tesisi tercihlerine yansımaya başladı. Çeşme Turistik Otelciler Birliği (ÇEŞTOB) Başkanı Yakup Demir, elektrikli araç kullanıcı sayısının artışına paralel olarak tatilcilerin otelde şarj istasyonu isteğini de gözlemlediklerini belirterek, "Tatilciler, otoparklarda veya otel yakınında şarj istasyonları istemeye başladılar. Hatta bazı acenteler bunu seyahat planlarını gösteren listelere almış durumdalar. Önümüzdeki birkaç yıl içinde ÇEŞTOB olarak özel sektörle veya devletimizden destek alarak otellerimizde bu istasyonların yerleştirilmesi yönünde çalışmalar başlatacağız" dedi.

Çeşme'de elektrikli otomobil şarj istasyonu bulunan otelin genel müdürü Ebru Tuğgan ise, "Her geçen sene istasyona talep artıyor. Elektrikli araç sayısının da arttığını görüyoruz" ifadelerini kullandı. Yeni Asır

Yakup Demir

Ebru Tuğgan

Şarj istasyonları iştah kabarttı... İşte kurulum şartları

Şarj istasyonları kurulmasına yönelik teşvik paketi sonrası lisans alan şirket sayısı 32'ye ulaştı. Bir türlü netleşmeyen işyeri açma ve çalışma ruhsatıyla ilgili zorunluluksa bir yıl daha ötelendi.

Elektrikli otomobil satışları, her ne kadar toplam pazarda ihmal edilebilir oranda olsa da otomotivdeki dönüşümün sonucu olarak çok hızlı artacak. Cumhuriyet'ten Halit Bolkan'ın haberine göre Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin (ODD) verilerine göre 2022 yılının ilk yedi aylık döneminde 2 bin 532 adet elektrikli otomobil satıldı.

Ayrıca galeriler tarafından ithal edilip satılanlar da var. Ancak, 2020'de 844 adet, 2021'de ise 2 bin 846 adet (galeriler hariç) elektrikli otomobil satıldığı göz önüne alındığında katlanarak artan bir satış trendi olduğu anlaşıyor. Elektrikli otomobiller için en önemli altyapı yatırımı ise şarj istasyonları. İşyeri ya da evinde uygun alanı olan araç sahipleri, bireysel şarj istasyonları kursa da halka açık alanlarda şarj istasyonu işletmecileri hizmet veriyor.

Türkiye'de hâlâ yaklaşık 4 bin 500 adet şarj soketi (bireysel kurulumlar hariç) bulunuyor. Elektrikli otomobil satışlarının artış hızına bakıldığında şarj soketi sayısının yetersiz kalacağı belliydi. 2 Nisan'da yayınlanan mevzuat ile yasal bir altyapıya kavuşan şarj istasyonu işletmecileriyle ilgili açıklanan teşvik paketi sonrası lisans alan şirket sayısı 32'ye ulaştı.

KURULUM ŞARTLARI

Enerji Piyasası Denetleme Kurulu (EPDK) tarafından açıklanan yönetmeliğe göre şarj istasyonu lisansı alan şirketler, lisans yürürlüğe alındıktan sonraki altı ay içinde en az beş farklı ilçede, en az 50 adet ünite kurulumu yapmak zorunda. Bu ünitelerin en az yüzde 5'inin DC 50 kW ve üzeri güçte olması gerekiyor.

Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda yer alan otoyol ve devlet yollarında kurulan şarj ünitelerinin de en az yüzde 50'sinin DC 50 kW ve üzeri güçte ünite tipinde olması gerekiyor. Şarj ağında yer alan her bir şarj istasyonunda, AC üniteler için en az bir adet tip-2 soket bağlantısı, DC üniteler için de en az bir adet birleşik şarj sistemi soket bağlantısı şartı bulunuyor.

BEŞ YILDA KARŞILANABİLİR

Elektrikli ve Hibrid Araçlar Derneği (TEHAD) Başkanı Berkan Bayram, "Geçtiğimiz yıllarda herhangi bir kanuni çerçeve ile sınırları belirlenmemiş, standartları oluşturulmamış bir sektör yapısından, bu yıl içerisinde çıkarılan yönetmelikler ile tüm yatırım teşvik şartları belirlenmiş, lisans süreçleri tanımlanmış ve ünitelerin sahip olması gereken uluslararası standartlar belirlenmiştir. Bu yılın başında TBMM'den geçen kanun metni ile, 21.12.2021 tarihli 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda değişiklikler yapılmıştı. Dünyadaki iklim değişikliğini önleme ve sera gazı emisyonlarını azaltma yönünde, ülkemizde elektrikli araç kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik elektrikli araç şarj hizmeti mevzuat altyapısında oluşturulması amaçlanmıştı. 2 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Türkiye Şarj İstasyonları İşletmeci Lisans Şartları mevzuatı yürürlüğe girmişti. Ülkemizin elektromobilité alanında en hızlı büyüyen sektörlerinden şarj istasyonları, bu sayede kanuni bir altyapıya ve standartlara ulaşmış oldu" açıklamasını yaptı.

Bayram, yatırım destek paketine göre teşvikten yararlanan firmaların 2023 yılı nisan ayına kadar en az 90 kW güce sahip DC şarj istasyonlarını, belirlenen yatırım teşvik rotalarında kurması gerektiğini, buna göre 1572 adet DC şarj ünitesinin kurulumu belirlenen zaman aralığında tamamlanırsa Türkiye şarj istasyonu ihtiyacının önümüzdeki beş yıl için rahatlıkla karşılanabileceğini de sözlerine ekledi.

RUHSAT SORUNU ÇÖZÜLMEDİ

Şarj ağı işletmecilerinin sorun yaşadığı bir konu olan, daha önce de iki kez uzatılan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı alma zorunluluğu da tekrar ertelendi.

Önceki yönetmeliğin geçici 6. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "31/07/2022" ibaresi, "31/07/2023" şeklinde değiştirildi. Bu değişiklik ile geçmişe dönük kurulumu yapılmış ve faaliyet gösteren şarj istasyonlarının tümünün ruhsatlandırılması şartı bir yıl daha uzatılmış oldu.

Himalaya buzulları eriyor, Pakistan sellere teslim

Küresel ısınma nedeniyle artan sıcaklıklar bir dönem insanlık için de bir kalkan görevi gören buzulların erimesine neden oluyor. Seller ve kuraklık artık insanlık için sıradan hale geliyor.

Bilim adamlarının artık geri dönülemez noktaya gittiğini ısrarla ifade ettiği küresel ısınma için insanoğlunun pek tedbir almaya niyeti yok gibi görünüyor. İşin garip tarafı ise zaten ekonomik sıkıntılarla boğuşan insanoğlunun küresel ısınma ile oluşan felaketlerin bu sıkıntıları iki kat arttırdığını biliyor olması. Ne yazık ki insanoğlu Dünya kaynaklarının hiç tükenmeyeceğini zannediyor.

Himalayalar pes ediyor

Hindistan, Çin, Nepal ve Bhutan ülkelerinden geçen Himalaya Dağları arkasındaki Kutuplarda yer alan en büyük donmuş kaynak suyu rezervlerini de koruması nedeniyle büyük bir öneme sahip ancak insanoğlunun pek umurunda değil.

Aşırı artan sıcaklıklar nedeniyle Himalaya Dağlarındaki Chhota Shigri buzulunda rekor erimeler tespit edildi. Bu erimeler Dünya atmosferi ve su döngülerindeki hassas sistemi dengeleştiriyor. Bu da büyük seller veya kuraklık ile sonuçlanıyor.

Eriyen buzullar nedeniyle Pakistan tarihinde görülmemiş seller yaşanıyor. Seller 50 milyon insanı etkilerken 1400 kişinin de ölümüne neden oldu. Ayrıca ülkedeki gıda üretiminin yüzde 90'ına katkı sağlayan Indus Nehri de taşarak tarım alanlarına ve su kaynaklarına zarar verdi. 2050 yılında Asya'da 1.5 milyar civarında insanın su kaynakları konusunda sıkıntı çekeceğini belirtiyor.

Himalaya Dağları ve çevresinde 55 bin civarında buzul yer alıyor ve bunların 7000 tanesi Pakistan'ı doğrudan besliyor. Aşırı erime nedeniyle binlerce yüksek irtifa gölü de taşmaya başladı.

Pakistan dünyanın iklim krizine karşı zayıf olan sekizinci ülkesi ancak küresel ısınmaya yüzde 1 civarında katkı sağlıyor. Dünyanın en kirli şehri de Lahor ilan edilmişti. Zaten ekonomik kriz içerisinde olan Pakistan'ın bu yıl sellerden 10 milyar dolar zarar gördüğü ifade ediliyor. Ayrıca önemli gıda üretim kaynakları da etkilenmiş durumda.

Diğer taraftan Everest ve K2 gibi ikonik dağ zirveleri de değişime uğruyor. Eriyen buzullar nedeniyle burada yer alan tesisler de yavaş yavaş daha alçak bölgelere taşınmaya başladı. Yani geri dönülemez bir noktaya doğru gidiyoruz. Bloomberg

Avrupa deniz üstü rüzgar enerjisi gücüne 260 gigavat ilave etmeyi planlıyor

Avrupa ülkeleri 2030'a kadar deniz üstü (offshore) rüzgar enerjisi kapasitesine 260 gigavat ilave etmeyi planlıyor.

WindEurope tarafından açıklanan deniz üstü rüzgar enerjisi verilerine göre, yılın ilk yarısında sadece İtalya 30 megavatlık deniz üstü rüzgar enerjisini elektrik sistemine dahil etti.

Böylelikle, Avrupa'nın deniz üstü rüzgar enerjisi kurulu gücü haziran sonu itibarıyla 28 bin 363 megavata ulaştı.

Rapora göre, söz konusu toplam kapasite 5 bin 795 deniz üstü rüzgar türbininin elektrik sistemine bağlanmasına karşılık geliyor.

Yılın ilk yarısındaki kapasite artışının istenilen büyüklükte olmadığı vurgulanan rapora göre, bu durumun kurulumu yapılan türbinlerin elektrik sistemine dahil olmaması ve ekipman tedarik zincirindeki aksamalardan kaynaklandığı ifade ediliyor.

Aynı dönemde inşa halinde olan deniz üstü rüzgar enerjisi projelerinin kapasitesi 3 bin 853 megavat düzeyinde bulunuyor.

Yüzer (floating) deniz üstü rüzgar santrali uygulamalarını da artırmak isteyen Avrupa'da, iki projenin ise nihai yatırım kararı onaylandı.

Böylelikle, Avrupa ülkeleri 2030'a kadar deniz üstü rüzgar enerjisi kapasitesine 260 gigavat ilave etmeyi planlıyor.

Öte yandan, Baltık Denizi'ne kıyısı bulunan 8 ülke deniz üstü rüzgar enerjisi projelerinde iş birliği yapacağını duyurdu.

30 Ağustos'ta duyurulan deklarasyona göre Almanya, Danimarka, Polonya, Finlandiya, İsveç, Estonya, Letonya ve Litvanya mevcut durumda 2 bin 800 gigavat olan deniz üstü rüzgar enerjisi kapasitesini 2030'a kadar 19 bin 600 gigavata çıkaracağını duyurdu.

Orman köylerini güneş aydınlatıyor

Köylerde yaşam kalitesinin arttırılması için başlatılan ORKÖY projesi kapsamında 35 ildeki 82 köydeki 806 hanenin elektriği, güneş enerjisinden karşılanmaya başlandı. Projeyle bu yıl 700 köy evi daha güneşle aydınlanacak.

Orman Genel Müdürlüğü 7 milyonu bulan kalkınmalarının sağlanması, kalitelerinin ve köy planlarının projelerini yürütüyor. O projelerden biri de, 2019'da Elektrik Üretiminden 'Güneş Enerjisinden Projesi'. Proje kapsamındaki kadar toplamda, 35 ilde 82 köyde 806 haneye 1486,6 kw gücünde üretimen güneş enerjisi santral sistemleri hayata geçirildi. Eğitim ile ilgili pilot bölge olarak Afyon ve Konya illerinde yüzde 100 hibede köylülerin tüm elektrik uygulamaları 100 kw' konuşuldu. OGM, 2022 yılında 700 hane daha Şebekeye Bağlı Tipi Güneş Enerjisi Sistemi (ŞEBGES) kurulumunun olduğunu duyurdu.

Köyde fatura yok

Teknolojideki bitki yetiştiricileri için yetiştiriciler için yetiştiricilere işaret eden Orman Genel Müdürlüğü Enerji üretim projemiz 2 35 ile yetiştirilen çatısına sistem başlatıldı. Kurulan bu santraller sayesinde köylülerimiz elektrik faturası ödeme sıkıntısından kurtuldu. Projenin yüzde 47'sini hibe ve yüzde 53'ünü kredi olarak faizsiziz. Ayrıca kredileri de yetiştirilecek bir ödeme şeklimiz 7 eşit taksit halinde olacak şekilde köylümüze ödeme konusunda da yeterli olacaktır." Milliyet

RESMÎ GAZETE'DE BU AY

- İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ
- PLANLI ALANLAR İMAR YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
- ELEKTRİK PİYASASINDA LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİM YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

ANAYASA

CUMHURBAŞKANI KARARI

RESMÎ GAZETE

KANUN

YÖNETMELİK

KARAR

KOMİSYON

TEBLİĞ

Çevreci
ENERJİ
Derneği

www.cevrecienerji.org / ced@cevrecienerji.org

ÇEDDergi Çevreci Enerji Derneği'nin yayın organıdır.

Adalet Mah. 2131/18 Sk. No:16/1 Bayraklı İZMİR

